

SEEPEX – Operativna Pravila

17/04/2018

Verzija 2.2

SADRŽAJ

TABELA OBAVEŠTENJA.....	4
Naslov 1 UGOVORNE TRANSAKCIJE I PARAMETRI TRGOVINE.....	5
POGLAVLJE 1 SPECIFIKACIJE UGOVORNIH TRANSAKCIJA	5
Član 1. Trgovina i tržišne oblasti	5
Član 2. Glavne specifikacije ugovornih transakcija	5
Član 3. Ugovorene transakcije električne energije sa fizičkom isporukom	5
1.3.1. Dan unapred tržišni segment	5
Naslov 2 Procedura trgovine dan unapred	6
POGLAVLJE 1 AUKCIJA.....	6
Član 2.1. Kategorije naloga	7
2.1.1. Nalozi za pojedinačnu ugovornu transakciju	7
2.1.2. Blok nalozi.....	7
2.1.3. Specifikacije naloga	7
2.1.4. Obavezan sadržaj	7
2.1.5. Rok važnosti Naloga.....	7
Član 2.2. Obrada i uparivanje naloga.....	7
2.2.1. Ograničenja u trgovini	7
2.2.2. Prenos naloga	8
2.2.3. Knjiga naloga za trgovinu	8
2.2.4. Određivanje cena i količina na aukciji.....	8
2.2.5. Svojstva rezultata	8
2.2.6. Određivanje dodeljenih količina u pogledu Naloga za pojedinačnu transakciju	8
Član 2.3. Procedura za drugu aukciju	8
Član 2.4. Rezultat i objavljivanje rezultata	9
Član 2.5. Odlaganje zatvaranja Knjige naloga, aukcije ili objavljivanja rezultata	9
Naslov 3 OPŠTI USLOVI USLUGA	10
POGLAVLJE 1 AKTIVNOSTNA TRŽIŠTU	10
Član 3.1. Pružaoci usluga i podizvođači	10
Imena pružalaca usluga ili podizvođača odabranih za rad SEEPEX sistema za trgovinu biće saopšteni	
Učesniku na organizovanom tržištu putem Tržišnog obaveštenja.....	10
Član 3.2. Revizije	10
POGLAVLJE 2 ODREDBA U VEZI SA TEHNIČKIM SISTEMIMA.....	10
Član 3.3. Tehnički objekti za pristup uslugama.....	10
Član 3.4. Tehnička dokumentacija	10
Član 3.5. Oprema Učesnika na organizovanom tržištu	10
Član 3.6. Upotreba sistema od strane Učesnika na organizovanom tržištu	10
Član 3.7. Funkcionalna podrška	10
Član 3.8. Mere bezbednosti.....	11
Član 3.9. Druge odredbe u vezi sa korišćenjem interneta	11
Član 3.10. Nadogradnja	11
Član 3.11. Intelektualna svojina i Licenca.....	11
POGLAVLJE 3 KORIŠĆENJE PODATAKA	12
Član 3.12. Vlasništvo	12
Član 3.13. Distribuiranje Tržišnih podataka	12
Član 3.14. Pružanje informacija i komercijalne reference	12
Član 3.15. Posebno ovlašćenje dato SEEPEX-u	12
POGLAVLJE 4 ODGOVORNOST, NADLEŽNOST	12
Član 3.16. Princip	12
Član 3.17. Ograničenje odgovornosti.....	13
Član 3.18. Odgovornost učesnika na organizovanom tržištu.....	13
Član 3.19. Odgovornost SEEPEX-a AD	13
Član 3.20. Nadležnost i rešavanje sporova	13
Poglavlje 5 Razno	13
Član 3.21. Izjave i garancije	13
Član 3.22. Poverljivost	14
Naslov 4 CENOVNIK	15
ODELJAK 1 NAKNADE	15
Član 4.1. Naknade i drugi troškovi	15

Član 4.2.	SEEPEX naknada za učlanjenje	15
Član 4.3.	SEEPEX godišnja naknada	15
Član 4.4.	SEEPEX naknada za transakcije.....	15
Član 4.5.	SEEPEX godišnja tehnička naknada.....	15
ODELJAK 2	FAKTURISANJE	16
Član 4.6.	Plaćanje naknada	16
Član 4.7.	Naknade za otkazivanje Naloga ili unos Naloga od strane SEEPEX AD	16
Član 4.8.	Uslovi plaćanja.....	16
Član 4.9.	Bankarske provizije	16
Naslov 5	PRAVILA TEHNIČKOG PRISTUPA	17
ODELJAK 1	KONFIGURACIJA, PRAVO KORIŠĆENJA I PODRŠKA.....	17
Član 5.1.	Potrebna konfiguracija opreme Učesnika na organizovanom tržištu za SEEPEX klijent 17	
Član 5.2.	Pokretanje SEEPEX klijenta	17
Član 5.3.	Pravo korišćenja korisnika SEEPEX klijenta	17
Član 5.4.	Operativna i tehnička dokumentacija	18
Član 5.5.	Operativna podrška	18
ODELJAK 2	KOMUNIKACIJA.....	18
Član 5.6.	Normalne procedure	18
Član 5.7.	Rezervne procedure	19
ANEKS – OBAVEŠTENJE O PODEŠAVANJU PARAMETARA		20
ODELJAK 1	UOBIČAJENO RADNO VREME.....	20
ODELJAK 2	RADNI JEZICI.....	20

TABELA OBAVEŠTENJA

Tržišna pravila

Tržišna pravila su u prvobitnom obliku objavljena u sledećim Obaveštenjima:

Broj	Datum	Sadržaj
2015-01	14/08/2015	SEEPEX Pravila organizovanog tržišta
2015-02	14/08/2015	SEEPEX Operativna pravila
2015-03	14/08/2015	SEEPEX Kodeks ponašanja
2015-04	14/08/2015	SEEPEX Ugovor o trgovini
2015-05	14/08/2015	Definicije

Naknadne izmene koje se tiču SEEPEX AD objavljene su u sledećim Obaveštenjima:

Broj	Datum	Sadržaj
DAM-2016-01	16/02/2016	SEEPEX Dan unapred Preciziranje Operativnih pravila u vezi operativnog rada tržišta
DAM-2017-01	10/03/2017	SEEPEX Dan unapred Uvodjenje Blok proizvoda
DAM-2018-01	15/01/2018	SEEPEX Dan unapred Pojašnjenje plaćanja računa (Bankarska provizija)
DAM-2018-02	17/04/2018	SEEPEX Dan unapred Povećanje maksimalne količine za blok ponude

Obaveštenja o parametrima

Broj	Datum	Sadržaj

Naslov 1 UGOVORNE TRANSAKCIJE I PARAMETRI TRGOVINE

POGLAVLJE 1 SPECIFIKACIJE UGOVORNIH TRANSAKCIJA

Član 1. Trgovina i tržišne oblasti

Ugovornim transakcijama se trguje na organizovanom tržištu SEEPEX na dan unapred tržišnim segmentima .

Tržišni segmenti su opisani u Pravilima organizovanog tržišta SEEPEX-a.

Član 2. Glavne specifikacije ugovornih transakcija

SEEPEX – UGOVORENE TRANSAKCIJE ELEKTRIČNE ENERGIJE SA FIZIČKOM ISPORUKOM	
Predmet	Prenos električne energije putem Prenosnog sistema kojim upravlja TSO (operator prenosnog sistema), koji definiše napon, frekvenciju, kosinus φ (faktor snage) i granične frekvencije, u skladu je sa ugovornim obavezama koji važe iz opštih Pravila o radu prenosnog sistema .
Isporuka	Isporuka na bilo kojoj ulaznoj ili izlaznoj tački predmetnog Prenosnog sistema.

Član 3. Ugovorene transakcije električne energije sa fizičkom isporukom

1.3.1. Dan unapred tržišni segment

SEEPEX AUKCIJE DAN UNAPRED	
OPŠTE INFORMACIJE	
Procedura trgovine	Dnevne aukcije
Dani za trgovinu	Cele godine
Trgovina ugovornim transakcijama (Periodi isporuke)	1 sat dnevno Sat 01: period između ponoći i 1 časa posle ponoći Sat 02: period između 1 i 2 časa posle ponoći, i tako dalje Sat 24: period između 11.00 sati i ponoći
Otvaranje knjige naloga za trgovinu	24 časova dnevno sa početkom četrdeset pet dana pre Datuma isporuke
Zatvaranje knjige naloga za trgovinu	Svakog dana u 10.15
Vreme objave	Što je pre moguće nakon 10.25
Kliring i poravnanje	Informacije o trgovini SEEPEX dostavlja centralnoj ugovornoj strani, ECC AG zaza poravnanje ugovornih transakcija.
Procedura isporuke	Nominacija (Prijava) zaključenih transakcija Operatoru prenosnog sistema od strane ECC i odgovarajuće Balansno odgovorne strane.
Prihvatljivi Nalozi	Definisano u nastavku Na dan prelaska sa letnjeg na zimsko vreme, 3. sat se deli na dva sata tokom kojim se može odvojeno trgovati. Na dan prelaska sa zimskog na letnje vreme, nema trgovine tokom 3. sata.
Minimalna i maksimalna cena	€ 0,0 / € 3000,0
Cenovne karakteristike	U evrima po MWh sa jednom decimalom
Količinske karakteristike	U MW sa jednom decimalom
NALOZI ZA JEDNU UGOVORNU TRANSAKCIJU	
Minimalni i maksimalni broj kombinacija cena/količina za Nalog za jednu ugovornu transakciju	2 i 256
BLOK nalozi	
Definicija	Ponuda jednog ili više blokova sa različitim periodima realizacije(izvršenja), sa minimalno jednom realizacijom u toku dana isporuke. Periodi izvršenja blokova su međusobno zavisni. Predefinisani blokovi postoje ali korisnik nije ograničen u definisanju svojih.

Predefinisani blok nalozi	Sledeći blok nalozi su predefinisani u sistemu: ■ Osnovni blok nalog koji pokriva sate od 1 do 24 ■ Vršni blok nalog koji pokriva sate od 9 do 20 ■ Noćni blok koji pokriva sate od 1 do 6 ■ Jutarnji blok koji pokriva sate od 7 do 10 ■ Podnevni blok koji pokriva sate od 11 do 14 ■ Popodnevni blok koji pokriva sate od 15 do 18 ■ Večernji blok koji pokriva sate od 19 do 24 ■ Prometni blok koji pokriva sate od 17 do 20 ■ Blok za dnevni minimum 1 koji pokriva sate od 1 do 8 ■ Blok za dnevni minimum 2 koji pokriva sate od 21 do 24 ■ Blok za dnevni minimum koji pokriva sate od 1 do 8 i 21 do 24 ■ Biznis blok koji pokriva sate od 9 do 16 ■ Noćni blok koji pokriva sate od 1 do 4 ■ Rani jutarnji blok koji pokriva sate od 5 do 8 ■ Kasni jutarnji blok koji pokriva sate od 9 do 12 ■ Rani popodnevni blok koji pokriva sate od 13 do 16
Specijalni uslovi	■ Sve ili ništa ■ Maksimalna količina za blok nalog iznosi 30 MW ■ Učesnici na tržištu mogu uneti najviše 10 blok naloga po portfoliju I po danu isporuke.

Naslov 2 Procedura

POGLAVLJE 1 AUKCIJA

Član 2.1. Kategorije naloga

Nalozi se mogu odnositi samo na jedan period isporuke (Nalozi za pojedinačnu ugovornu transakciju) ili za više perioda isporuke (Blok nalozi).

2.1.1. Nalozi za pojedinačnu ugovornu transakciju

Nalozi za pojedinačnu ugovornu transakciju se odnose samo na jednu ugovornu transakciju. Nalozi se dostavljaju putem formulara koji može da sadrži do 24 Naloga za svih 24 ugovornih transakcija tokom istog Dana isporuke. Za svaki portfolio, važeći je poslednji poslat paket Naloga za pojedinačnu ugovornu transakciju (po Danu isporuke i po Oblasti isporuke/TSO).

Ne monotoni Nalozi za pojedinačnu ugovornu transakciju su zabranjeni. Prema tome:

- kod prodajnog Naloga za pojedinačnu ugovornu transakciju za određeni čas, količinu i cenu:
  - za postignutu količinu koja je veća od ponuđene količine, postignuta cena mora biti viša od ponuđene cene,
  - za postignutu količinu manju od ponuđene količine, cena mora biti niža od ponuđene cene;
- kod kupovnih Naloga za pojedinačnu ugovornu transakciju za određeni čas, količinu i cenu:
  - za postignutu količinu koja je veća od ponuđene količine, cena mora biti niža od ponuđene cene,
  - za postignutu količinu koja je manja od ponuđene količine, cena mora biti viša od ponuđene cene.

2.1.2. Blok nalozi

Blok nalozi će sadržati jednu cenu po nalogu, ali različite količine za svako isticanje (izvršenje), podložno posebnim uslovima za blok naloge opisane u članu 1.3.1 ovih operativnih pravila. Oni se mogu u potpunosti podudarati samo sa blok nalozi ili sa istom kombinacijom pojedinačnih sati.

2.1.3. Specifikacije naloga

Nalozi predstavljaju kupoprodajne naloge Učesnika na organizovanom tržištu. Sledeće vrste naloga mogu se unositi u odgovarajućim sistemima za trgovinu:

- neograničeni nalozi za pojedinačnu ugovornu transakciju (tržišni nalozi ili nalozi sa slobodnom cenom) su kupoprodajni nalozi bez cenovnog

ograničenja i realizuju se po Ceni koju određuje sistem za trgovinu;

- ograničeni Nalozi za pojedinačnu ugovornu transakciju (ograničeni Nalozi) su kupoprodajni Nalozi sa cenovnim ograničenjem i realizuju se po navedenoj ceni ili boljoj ceni od navedene;
- "Sve ili ništa" blok nalozi koji su u potpunosti izvršeni za celokupnu količinu i period izvršenja, ili su u potpunosti odbijeni.

2.1.4. Obavezan sadržaj

Kod cenovno ograničenih Naloga, cene moraju biti između minimalnih i maksimalnih cena definisanih za oblast tržišta Srbije.

Nalozi bez cenovnog ograničenja moraju sadržati samo minimalnu i maksimalnu cenu i istu količinu za te dve cene.

Strana tržišta (kupovna ili prodajna) izražava se količinom sa predznakom, to jest bez znaka za kupovinu, i sa znakom „-“ za prodaju. Cene se podrazumevaju bez ikakvog poreza (naročito PDV-a i bilo kog poreza na električnu energiju), naknada i slično.

2.1.5. Rok važnosti Naloga

Nalozi poslati SEEPEX AD od strane Učesnika na organizovanom tržištu ostaju u knjizi naloga do:

- otkazivanja Naloga od strane Učesnika na organizovanom tržištu koji je podneo nalog, ili,
- izmene Naloga od strane tog Učesnika na organizovanom tržištu, ili,
- izvršenja Naloga.

Član 2.2. Obrada i uparivanje naloga

2.2.1. Ograničenja u trgovini

Na aukcije na organizovanom tržištu SEEPEX primenjuju se sledeća finansijska ograničenja u trgovini:

Finansijska ograničenja u trgovini odnose se na maksimalni limit izloženosti u EUR na kupovnoj strani, za pozitivnu cenu za svaki portfolio Učesnika na organizovanom tržištu i svaku oblast isporuke. Finansijska ograničenja u trgovini primenjuju se kod Naloga za pojedinačne ugovorne transakcije jai u za blok ponude.

Ograničenja u trgovini određuju se za Učesnike koji trguju od strane svakog Klirinškog Člana koji snosi odgovornost za procenu limita i obaveštava ECC AG o njegovoj vrednosti, pri čemu SEEPEX AD nije odgovoran za vrednost limita.

NCM (Ne Klirinški Član - Član neovlašćen za

kliring) će moći da definiše finansijska ograničenja za sopstvene učesnike u trgovini i da postavlja sopstvena gornja/donja cenovna ograničenja kroz sistem koji obezbeđuje ECC.

- Ukoliko je definisana minimalna cena Naloga, uneti Nalozi ne smeju sadržati prodajne ponude sa cenom nižom od minimalne cene Naloga.
- Ukoliko je definisana maksimalna cena Naloga, uneti Nalozi ne smeju sadržati kupovne ponude sa cenom višom od maksimalne cene Naloga

U slučaju da Nalog nije u skladu sa ograničenjima u trgovini, Nalog se odbija neće se razmatrati prilikom uparivanja naloga. Trgovac na organizovanom tržištu se obaveštava o odbijanju porukom na SEEPEX-ovom klijent sistemu za trgovinu.

U slučaju pojave tehničkog problema koji sprečava SEEPEX ili treću stranu koju SEEPEX zaduži za proveru ispravnosti Naloga, učesnici na organizovanom tržištu su svakako dužni da poštuju ograničenja u trgovini.

2.2.2. Prenos naloga

Nalozi se šalju elektronskim putem preko elektronskog interfejsa u sistem za trgovinu na uparivanje i izvršenje.

Učesnici na organizovanom tržištu će dobiti poruku u kojoj se potvrđuje da je Nalog ispravno registrovan u Knjizi naloga za trgovinu.

2.2.3. Knjiga naloga za trgovinu

Knjiga naloga za trgovinu i transakcije su anonimni.

Zatvaranje Knjige naloga za trgovinu se može odložiti ukoliko to ne utiče na vreme kada se objavljuje rezultat aukcije, kao što je predviđeno u nastavku.

Kada se Knjiga naloga za trgovinu zatvori, Nalozi se ne mogu više modifikovati ili otkazati i oni su obavezujući i neopozivi.

2.2.4. Određivanje cena i količina na aukciji

Aukcije se odigravaju na dnevnom nivou nakon zatvaranja Knjige naloga za trgovinu. Cena odgovara uparivanju agregisane krive ponuda i agregisane krive potražnje koje obuhvataju svaki pojedinačni nalog za ugovornu transakciju koje su dostavili Učesnici na organizovanom tržištu kao i blok nalog za ugovorenu transakciju. Cena određena algoritmom u vreme aukcije je cena po kojoj će se izvršiti svaka trgovina.

U svrhu određivanja cena, prepostavlja se da je interes učesnika na organizovanom tržištu da

se cena određuje linearano između dve kombinacije cena/količina. Sa vremenom računanja od 10 minuta, algoritam za određivanje cena ima za cilj da optimizuje ukupnu dobit. Algoritam određuje cene realizacije i uparene količine.

U okviru izračunavanja vremena postavljenog na 10 minuta, algoritam koji određuje cenu ima za cilj optimizaciju ukupne dobiti. Algoritam određuje cenu izvršenja i usklađuje količine i izbacuje odabrane blok naloga koji će se izvršiti.

Prisustvo blok naloga "Sve ili ništa" u knjizi naloga zahteva upotrebu određenog algoritma, kako bi se utvrdila tržišna klirinška cena.

Kao opšte pravilo, blok nalog se izvršava ili ne upoređujući njegovu cenu sa prosekom ponderisanim količinom tržišnih klirinških cena po satu povezanim sa satima koji su sadržani u blok nalogu.

Postoji mogućnost da se blok nalog ne izvrši i ako bi njihova cena dozvoljavala izvršenje po tržišnim klirinškim cenama.

SEEPEX ima parvo da odbije jedan ili više blok naloga u slučaju da navedeni blok narušava proračun algoritma.

2.2.5. Svojstva rezultata

- Prodajni Nalozi za pojedinačnu ugovornu transakciju neće biti izvršeni za ponuđene količine iznad izračunate tržišne cene poravnanja.
- Kupovni Nalozi za pojedinačnu ugovornu transakciju neće biti izvršeni za tražene količine ispod izračunate tržišne cene poravnanja.
- Prodajni Nalozi za pojedinačnu ugovornu transakciju biće izvršeni za ponuđene količine strogo ispod izračunate tržišne cene poravnanja.
- Kupovni Nalozi za pojedinačnu ugovornu transakciju biće izvršeni za tražene količine strogo iznad izračunate tržišne cene poravnanja.
- Nalozi za pojedinačnu ugovornu transakciju neće biti izvršeni ili mogu biti delimično izvršeni za tražene ili ponuđene količine po ceni jednakoj izračunatoj tržišnoj ceni poravnanja.
- Nalog za blok prodaju neće se izvršiti kada je njegova cena veća od prosečne ponderisane cene koja je obračunata za satne naloge na koje se odnosi.
- Nalog za blok prodaju neće se izvršiti kada je njegova cena manja od prosečne ponderisane cene koja je obračunata za satne naloge na koje se odnosi.

- Blok nalozi se izvršavaju samo u punoj količini.
- Nalozi se ne mogu izvršiti za količine veće od količine navedene u Nalogu.

2.2.6. Određivanje dodeljenih količina u pogledu Naloga za pojedinačnu transakciju

Količine koje učesnici na organizovanom tržištu kupe i prodaju za svaki portfolio biće određene linearnom interpolacijom po nezaokruženoj ceni određenoj na aukciji. Nakon određivanja količina korišćenjem nezaokružene cene, cena se zaokružuje od strane sistema za trgovinu.

Cene određene na aukciji su komercijalno zaokružene na dve decimale.

Kupljene i prodane količine su komercijalno zaokružene na jednu decimalu.

U slučaju razlike između ukupne kupljene i prodane količine koja se javi kao rezultat pravila zaokruživanja, preostale količine će biti dodeljene učesnicima na organizovanom tržištu prema portfoliju uzastopnim dodeljivanjem jedne jedinice obima.

Član 2.3. Procedura za drugu aukciju Ako se vrši ograničenje tržišta električne energije ili ako aukcija vodi do cene koja prelazi granicu minimuma ili maksimuma definisanu u

SEEPEX napomeni za parametre za aukciju dan unapred koja se dostupna na SEEPEX internet stranici, SEEPEX može pokrenuti drugu aukciju.

Procedura za drugu aukciju ima za cilj da informiše učesnike na organizovanom tržištu da u pojedinim satima ponude iz Knjige naloga na srpskom tržištu vode do uspostavljanja nerealnih cena i daje im priliku da poboljšaju ovu situaciju, tj:

- u slučaju visokih cena, dodajući obim prodaje, oduzimajući obim kupovine, smanjujući cene prodajnih i/ili kupovnih naloga;
- u slučaju niskih cena, dodajući obim kupovine, uklanjajući obim prodaje, povećanjem cena prodajnih i/ili kupovnih naloga

Prilikom pokretanja druge aukcije, operatori tržišta obaveštavaju sve učesnike na organizovanom tržištu da:

- u slučaju visokih cena, veći obim

prodaje, manji obim kupovine ili isti obim po nižoj ceni

- u slučaju niskih cena, veći obim kupovine, manji obim prodaje, isti obim po većoj ceni se traže u jednom ili nekoliko određenih sati, i
- vreme zatvaranja Knjige naloga se odlaže (ili se Knjiga naloga ponovo otvara) kako bi učesnici na organizovanom tržištu imali dovoljno vremena da modifikuju ili uklone svoje Naloga ili da podnesu nove.

Tokom ponovnog otvaranja Knjige naloga, izmena ili uklanjanje postojećih naloga i/ili podnošenje novih naloga (nalozi za pojedinačnu ugovornu transakciju i blok nalozi) koje nije u skladu sa porukom poslatom od strane tržišnih operatera je zabranjeno.

Ako uprkos postupku druge aukcije, količine i prodaje još uvek nisu u potpunosti popunjene po maksimalnim ili minimalnim cenama navedenim u nalogima, svi blok nalozi koji sadrže određene sate i koji nepovoljno utiču na određivanje preseka krive između prodaje i kupovine mogu biti odbijeni. U tom slučaju količine će biti dodeljene proporcijalno prema pojedinačnim nalogima kupaca i prodavaca.

Član 2.4. Rezultat i objavljivanje rezultata

Rezultat aukcije je dostupan nakon vremena navedenog u specifikacijama ugovora (Poglavlje 1 iznad). Rezultat aukcije uključuje:

- cenu i ukupnu količinu izvršenu za svaku ugovornu transakciju,
- količine za kupovinu i prodaju vezane za Transakcije, po ugovornoj transakciji i portfoliju.

SEEPEX AD šalje Učesnicima na organizovanom tržištu potvrdu o trgovanju koja sadrži sledeće informacije:

- cenu i ukupnu količinu određenu algoritmom aukcije za svaku ugovornu transakciju,
- transakcije, po ugovornoj transakciji i portfoliju,
- rezime transakcija za blok naloga.

Na srpskom tržištu, rezultati će biti objavljivani i potvrđivani najkasnije do 14:00.

Nakon objavljivanja i potvrđivanja rezultata, učesnici na organizovanom tržištu saglasni su da prihvataju postignute transakcije koje imaju uticaj na ugovorne transakcije.

Smatra se da su učesnici na organizovanom tržištu primili k znanju rezultat istog trenutka kada je rezultat objavljen.

Član 2.5. Odlaganje zatvaranja Knjige naloga, aukcije ili objavljivanja rezultata

U slučaju vanrednih situacija, posebno ako je sistem ili informacija potrebna za održavanje aukcije nedostupna, ili ako se usled nekog incidenta Knjiga naloga ne može zatvoriti ili se aukcija ne može održati pod normalnim uslovima, SEEPEX AD može preduzeti sledeće mere:

- izmena vremena zatvaranja Knjige naloga ili vremena objavljivanja rezultata,
- ovlastiti učesnike da podnesu nove naloge ili izmene postojeće; u tom slučaju, SEEPEX AD će Učesnicima na organizovanom tržištu omogućiti novo vreme zatvaranja Knjige naloga.

U slučaju vanrednih situacija i znatnog odlaganja vremena zatvaranja, Učesnici na organizovanom tržištu će biti obavešteni o tome putem email-a, porukom preko sistema za trgovinu ili porukom na SEEPEX internet stranici.

U slučaju da se zatvaranje Knjige naloga odloži po zahtevu Učesnika na organizovanom tržištu usled ozbiljnih tehničkih problema, SEEPEX AD zadržava pravo da objavi identitet gorenavedenog učesnika.

Naslov 3 OPŠTI USLOVI USLUGA

POGLAVLJE 1 AKTIVNOST NA TRŽIŠTU

Član 3.1. Pružaoци usluga i podizvođači

Svaka stranka prihvata da druga stranka može angažovati jednog ili više pružalaca usluga ili podizvođača po sopstvenom izboru za izvršavanje odredaba Tržišnih pravila SEEPEX-a. Obe su saglasne da vode računa i obrate pažnju pri odabiru i nadgledanju tih pružalaca usluga i podizvođača, gde je to moguće.

Imena pružalaca usluga ili podizvođača odabranih za rad SEEPEX sistema za trgovinu biće saopšteni Učesniku na organizovanom tržištu putem Tržišnog obaveštenja.

U svim okolnostima, strana koja angažuje podizvođača ili pružaoca usluga ostaje odgovorna za obavljanje svojih obaveza kao i za usaglašenost sa tržišnim pravilima SEEPEX-a.

Kao posledica toga, svaka strana dozvoljava drugoj strani da otkrije svojim pružiocima usluga ili podizvođačima, gde je to neophodno, informacije koje tim pružiocima usluga ili podizvođačima trebaju kako bi ispunili svoje obaveze. Međutim, stranke moraju da osiguraju da su njihove ugovorne obaveze sa pružiocima usluga ili podizvođačima kompatibilne sa Tržišnim pravilima SEEPEX-a, a posebno odredbama koje regulišu poverljivost i poslovne tajne.

Član 3.2. Revizije

Učesnik na organizovanom tržištu pristaje da bude podvrgnut revizijama koje inicira SEEPEX AD (npr. od strane Kancelarije za nadzor tržišta) u cilju očuvanja bezbednosti i integriteta tržišta ili redovnog trgovanja Učesnika na organizovanom tržištu kako bi se osiguralo:

- da je rad Učesnika na organizovanom tržištu u saglasnosti sa Tržišnim pravilima SEEPEX-a,
- da se tehnički pristup uslugama koje nudi SEEPEX pravilno koristi.

Revizije se mogu obavljati u objektima gde Učesnik na organizovanom tržištu obavlja posao na SEEPEX-u. Učesnik na organizovanom tržištu pristaje da dostavi kompaniji SEEPEX AD sve potrebne informacije. Kada je potrebno izvršiti reviziju u prostorijama Učesnika, SEEPEX AD se

obavezuje da prethodno obavesti Učesnika na organizovanom tržištu ukoliko je moguće.

Nakon revizije, SEEPEX AD može da prosledi preporuke Učesniku na organizovanom tržištu, koji pristaje da ih ispita. Ako Učesnik ne ispuni jednu od svojih obaveza iz Tržišnih pravila SEEPEX-a i ukoliko ne sprovede izmene koje zatraži SEEPEX AD, tada SEEPEX AD može da suspenduje ili raskine Ugovor o trgovini kao što je predviđeno u Pravilima organizovanog tržišta.

Učesnik na organizovanom tržištu koji angažuje pružaoca usluga ili podizvođača ovim pristaje:

- da uvede odredbe u sporazume koje su obavezujuće za pružaoca usluga ili podizvođača čime je SEEPEX AD ovlašćen da izvrši reviziju navedenog pružaoca usluga ili podizvođača,
- da uvede odredbe u pomenute sporazume, ukoliko je to moguće, pri čemu pružalac usluga ili podizvođač pristaje da sprovede sve izmene koje zahteva Učesnik na organizovanom tržištu kao i preporuke vezane za reviziju koje predloži SEEPEX AD.

POGLAVLJE 2 ODREDBA U VEZI SA TEHNIČKIM SISTEMIMA

Član 3.3. Tehnički objekti za pristup uslugama

SEEPEX se obavezuje da koristi uobičajene metode prilikom implementacije informacionih sistema, kako bi se osigurao što veći kontinuitet i dostupnost usluga predviđenim Tržišnim pravilima SEEPEX-a.

U slučaju kvara u sistemu za trgovinu koji bi mogao da utiče na Učesnika na organizovanom tržištu, SEEPEX će obavestiti tog Učesnika o prirodi i mogućem trajanju tog kvara. Alternativna oprema i sredstva koja će Učesnik koristiti u slučaju prekida usluga opisana su u Pravilima organizovanog tržišta.

Učesnik na organizovanom tržištu će pristupati SEEPEX-ovom sistemu za trgovinu samo putem elektronskog sistema za prenos i prijem naloga određenog od strane SEEPEX-a i opisanog u Aneksu Operativnih Pravila.

Učesnik na organizovanom tržištu pristaje da se pridržava procedura za pristupanje sistemima SEEPEX. Posebno, neće prikrivati svoj pravi identitet ili prisvojiti tuđi identitet; niti će prenositi

informacije sa ciljem da uzrokuje kvar sistema ili preopterećenje.

Član 3.4. Tehnička dokumentacija

Tokom ili pre potpisivanja Ugovora o trgovini, SEEPEX AD na zahtev Učesnika na organizovanom tržištu dostavlja tehničku i operativnu dokumentaciju potrebnu za rad tehničkih sistemima za pristup uslugama.

Učesnik na organizovanom tržištu potvrđuje da je dobio sve informacije i savete neophodne za rad tehničkih sistema za pristup uslugama, naročito u obliku tehničkih specifikacija sadržanih u dokumentima koje SEEPEX AD daje Učesnicima na organizovanom tržištu.

Učesnik na organizovanom tržištu takođe se slaže da uzme u obzir sva tehnička ili operativna dokumenta koje SEEPEX AD može da obezbedi naknadno, i prihvata da su navedeni dokumenti fleksibilan referentni materijal koji SEEPEX AD može da izmeni i dopuni.

Član 3.5. Oprema Učesnika na organizovanom tržištu

Učesnik na organizovanom tržištu pristaje da održava hardversko i softversko okruženje koje je u skladu sa tehničkim specifikacijama definisanim u referentnim materijalima navedenim u klauzuli „Tehnička dokumentacija“.

U skladu sa tim, Učesnik na organizovanom tržištu će obezbediti da karakteristike njegovog hardverskog i softverskog okruženja neće poremetiti ili ometati SEEPEX-ove sisteme.

U slučaju da Učesnik na organizovanom tržištu korišćenjem usluga remeti rad sistema za trgovinu SEEPEX-a, SEEPEX AD ili ovlašćeno treće lice kontaktiraće Učesnika na organizovanom tržištu kako bi se eliminisalo to remećenje. Ako to narušavanje ne može da se eliminiše u razumnom roku, ili ako ugrožava sistem za trgovinu SEEPEX-a, tada SEEPEX AD zadržava pravo da suspenduje pristup tržištu Učesniku organizovanog tržišta, ne dovodeći u pitanje sprovođenje drugih odredbi i štetu koja može biti prouzrokovana tim poremećajima.

Pod svim okolnostima, Učesnik na organizovanom tržištu saglasan je da preduzme sve neophodne korake kako bi se pridržavao tehničkih specifikacija, kao što je definisano u materijalima navedenim u klauzuli „Tehnička dokumentacija“.

Član 3.6. Upotreba sistema od strane Učesnika na organizovanom tržištu

Učesnik na organizovanom tržištu pristaje da koristi usluge koje nudi SEEPEX AD, tehničke sisteme za pristup tim uslugama, povezani hardver i softver, IT i telekomunikacionu opremu i prenosne medije:

- u skladu sa važećim pravnim i regulatornim odredbama;
- u skladu sa tehničkim specifikacijama koje je dostavio SEEPEX AD u dokumentima navedenim u klauzuli „Tehnička dokumentacija“;
- u skladu sa Tržišnim pravilima SEEPEX-a;
- isključivo u vezi sa uslugama koje nudi SEEPEX; svaka druga upotreba, povezivanje na druge mreže, deljenje datoteka ili podataka sa drugim mrežama ili aplikacijama je izričito moguće samo uz prethodno pisano ovlašćenje od strane SEEPEX AD;
- bez stavljanja na raspoloaganje trećim licima koja nemaju ovlašćenje prema Tržišnim pravilima SEEPEX-a; u tom smislu Učesnik na organizovanom tržištu ne sme dodeliti, podzakupiti, izmeniti, založiti, preneti ili, generalno, učiniti ih dostupnim trećim licima u bilo kom obliku.

Učesnik na organizovanom tržištu pristaje da teži i poštuje zakonska, regulatorna, administrativna i ugovorna ovlašćenja koja proizilaze iz važećeg srpskog zakona, a koja se odnose na korišćenje usluga koje nudi SEEPEX, a posebno u skladu sa zahtevima Zakona o zaštiti ličnih podataka Republike Srbije ili njegovog ekvivalenta.

Prihvatanjem da koristi tržišni sistem SEEPEX-a, Učesnik na organizovanom tržištu ovim putem pristaje da se odrekne bilo kakve odgovornosti kompanije SEEPEX AD i njenih podizvođača i pružalaca usluga zbog bilo kakve štete nastale takvom upotrebom.

SEEPEX AD i pružaoci usluga ili podizvođači, angažovani od strane SEEPEX AD, ne garantuju za stanje ili dobro funkcionisanje sistema za trgovinu SEEPEX-a prema Učesniku na organizovanom tržištu.

Član 3.7. Funkcionalna podrška

SEEPEX AD pristaje da obezbedi funkcionalnu podršku Učesniku na organizovanom tržištu,

kao što je definisano u Tržišnim pravilima SEEPEX-a.

Član 3.8. Mere bezbednosti

SEEPEX AD i Učesnik na organizovanom tržištu pristaju da poštuju fizičke i logičke mere bezbednosti čija je svrha da se zaštiti identitet sistema druge strane. Svaka strana zadržava potpunu kontrolu, bilo posredno ili neposredno, nad dizajnom i sprovođenjem svoje politike dodeljivanja ovlašćenja za logički pristup mreži. Osim toga, to preuzima celokupnu odgovornost za izradu politike, pravila, metoda i procedura po ovom pitanju, i zadržava pravo da ih ažurira kako bi održala i poboljšala zaštitu svojih IT resursa u skladu sa Pravilima organizovanog tržišta i tehničkom dokumentacijom.

Posebno, što se tiče pristupa sistemu, svaka strana će preuzeti ličnu odgovornost za organizovanje bilo kakvih logičkih i fizičkih bezbednosnih mera, uključujući i ograničavanja pristupa mestu na kom se njena oprema nalazi, kako bi zaštitila svoje pristupne lozinke od neovlašćenih trećih lica.

Pre slanja bilo kakvih informacija putem sistema prenosa postavljenih u cilju pristupa SEEPEX-u, svaka strana će se postarati da se preduzmu mere kako bi se izbeglo širenje i distribucija, pogotovo kompjuterskih virusa preko sistema druge strane i njene konfiguracije.

Pored toga, svaka strana će pripremiti rezervne procedure za uputstva, podatke i datoteke.

Ukoliko strana uvidi da je nedozvoljena treća strana ušla u sisteme, upozoriće drugu stranu u nastojanju da se pronađe uzrok tog ulaska i preduzele odgovarajuće mere.

Učesnik na organizovanom tržištu ovlašćuje SEEPEX AD ili ovlašćeno treće lice da snima telefonske razgovore i prihvata da ti snimci mogu predstavljati prihvatljive dokaze.

Član 3.9. Druge odredbe u vezi sa korišćenjem interneta

V SEEPEX AD i Učesnik na organizovanom tržištu imaju sistem za koji su odgovorni. Međutim, sve informacije koje se prenose između ta dva sistema se prenose putem interneta.

Kao posledica toga, obe strane:

- potvrđuju da su svesne mogućnosti interneta, njegovih tehničkih karakteristika, i posebno njegovog vremena odziva i načina rada; stoga

neće smatrati jedna drugu odgovornom za rad interneta,

- su odgovorne za svoj izbor pružaoca IT usluga i posebno njihovim internet provajderima; stoga neće smatrati jedna drugu odgovornom za posledice postupaka ili kašnjenja tih provajdera,
- potvrđuju da je tehnička pouzdanost prenosa podataka putem interneta relativna, pošto se ti podaci prenose heterogenim mrežama sa varirajućim tehničkim karakteristikama i kapacitetima; stoga one neće smatrati jedna drugu odgovornom za nedostatak prenosa podataka ili za degradaciju podataka koja nastaje za vreme od kad ih Učesnik na organizovanom tržištu pošalje i dok ih SEEPEX AD ne primi,
- potvrđuju da je svaka strana odgovorna za preuzimanje odgovarajućih mera za zaštitu svojih podataka, softvera i hardvera od nedozvoljenog pristupa trećih lica i zaraze kompjuterskim virusima, putem logičkih i fizičkih mera bezbednosti, uključujući zaštitne zidove, koje se sprovode prema prihvaćenoj praksi.

Učesnik na organizovanom tržištu smatraće se odgovornim za povezivanje na sistem za trgovinu. U skladu sa tim, Učesnik na organizovanom tržištu mora da dobije administrativna ovlašćenja, da se pretplati i napravi neophodne konekcije ili da mu ih neko napravi.

Član 3.10. Nadogradnja

Učesnik na organizovanom tržištu mora da nadogradi svoje usluge i tehnički pristup sistemima za trgovinu čim ta nadogradnja postane dostupna.

SEEPEX AD će izvršiti tu nadogradnju ili sa ciljem da se poboljšaju usluge pružene Učesniku na organizovanom tržištu ili zbog tehničkih razloga. SEEPEX AD će učiniti sve da obavesti Učesnika na organizovanom tržištu o toj nadogradnji u razumnom roku.

Član 3.11. Intelektualna svojina i Licenca

SEEPEX AD garantuje da je pribavio sve neophodne dozvole za korišćenje navedenih sistema za trgovinu i sistema za prenos naloga.

SEEPEX AD garantuje da neće smatrati Učesnika na organizovanom tržištu odgovornim za bilo kakva potraživanja treće strane koja se odnose na kršenje prava svojine trećeg lica,

prava intelektualne svojine ili drugih imovinskih prava.

Svaka strana zadržaće vlasništvo nad dokumenatima, podacima i informacijama bilo koje vrste koji se prenose drugoj strani putem ovog ugovora, i kojima svaka strana može pristupiti.

Učesnik na organizovanom tržištu garantuje kompaniji SEEPEX AD da ima ovlašćenja, i/ili imovinska prava i/ili ugovore o licenci za sve konfiguracije, firmver i softver potreban za trgovanje.

U slučajevima kada softverska aplikacija koju koristi Učesnik na organizovanom tržištu da pristupi SEEPEX-u zahteva licencu ili ekvivalentno pravo, odredbe koje se odnose na tu licencu nalaze se u prilogu Tržišnim pravilima SEEPEX-a ili ih za Učesnika na organizovanom tržištu obezbeđuje SEEPEX AD i Učesnik na organizovanom tržištu ih se mora pridržavati.

Učesnik na organizovanom tržištu se obavezuje da će poštovati prava na intelektualnu svojinu kompanije SEEPEX AD i svih trećih lica koja obezbeđuju sistemsku ili softversku aplikaciju potrebnu da bi se pristupilo SEEPEX-u. U tom smislu, Učesnik na organizovanom tržištu će preduzeti sve razumne mere u pogledu svojih radnika i trećih lica u cilju zaštite navedenih prava i, naročito, treba da se suzdrži od menjanja referenci za imovinska prava i autorska prava navedena u materijalima koje je obezbedio SEEPEX AD. Učesnik na organizovanom tržištu ne sme ni uklanjati ni menjati reference na autorska prava, robne marke, trgovačka imena ili bilo koji drugi znak intelektualne svojine.

POGLAVLJE 3 KORIŠĆENJE PODATAKA

Član 3.12. Vlasništvo

SEEPEX AD je vlasnik Tržišnih podataka koji su rezultat transakcija na SEEPEX-u,

SEEPEX AD posebno ima pravo da koristi u statističke svrhe obime trgovanja koje Učesnik na organizovanom tržištu generiše, između ostalog. Takvi statistički podaci mogu da se objavljuju. U tom slučaju, SEEPEX AD se obavezuje da te podatke očuva anonimnim.

Ukoliko Učesnik na organizovanom tržištu koristi eksternog pružaoca usluga u vezi sa svojim aktivnostima prema SEEPEX-u, obavezuje se da će uvesti pomenutu odredbu u ugovorne odnose sa navedenim pružaocem usluga.

Član 3.13. Distribuiranje Tržišnih podataka

Učesnik na organizovanom tržištu će koristiti Tržišne podatke isključivo u svrhu trgovanja na SEEPEX-u i za svoje potrebe.

Stoga, Učesnik na organizovanom tržištu može da dostavi podatke trećim licima samo u svrhu trgovanja na SEEPEX-u. Učesnik na organizovanom tržištu ne sme da prodaje Tržišne podatke trećim licima bez prethodnog potpisanog ugovora o prodaji podataka sa SEEPEX AD.

Član 3.14. Pružanje informacija i komercijalne reference

Svaka strana ovlašćuje drugu stranu da korisni njen korporativni naziv ili trgovački naziv kao komercijalnu referencu.

SEEPEX AD pristaje da ne otkriva informacije o individualnim aktivnostima Učesnika na organizovanom tržištu, niti da širi te informacije trećim licima, sa izuzetkom entiteta ili drugih institucija direktno povezanih sa ispunjavanjem dužnosti i odgovornosti koje proizilaze iz Tržišnih pravila (poput, na primer, ustanove za kliring ili nadzorni organ), pod uslovom da takvo davanje informacija proizilazi iz izvršavanja Tržišnih pravila SEEPEX-a.

Član 3.15. Posebno ovlašćenje dato SEEPEX-u

Potpisivanjem Ugovora o trgovini, Učesnik na organizovanom tržištu izričito ovlašćuje SEEPEX AD da snima na DVD operative telefonske razgovore između stranaa. Ti DVD-jevi će biti arhivirani u trajanju od pet (5) godina u bezbednom skladištu i neće se otkrivati trećim licima bez prethodnog pisanog pristanka Učesnika na organizovanom tržištu.

POGLAVLJE 4 ODGOVORNOST, NADLEŽNOST

Član 3.16. Princip

SEEPEX AD i Učesnik na organizovanom tržištu su zakonski odgovorni za materijalnu štetu koju nanese druga strana:

- u slučaju nemara, namernog propusta ili prevare bilo koje strane, gde šteta proističe od neispunjenja obaveza kojima strana podleže po Tržišnim pravilima i Ugovorom o trgovini;
- u drugim slučajevima izričito predviđenim u Tržišnim pravilima SEEPEX-a;
- ne dovodeći u pitanje odredbe ovog naslova.

Član 3.17. Ograničenje odgovornosti

Zabranom izvršenja po posebnoj odredbi predviđenoj Tržišnim pravilima SEEPEX-a, nijedna strana neće tražiti od druge strane da bude odgovorna za naknadu štete za posledice usled:

- više sile, uključujući štrajkove i građanske nemire;
- neispravnosti usluge koju koristi druga strana, koja se može pripisati okolnostima izvan njene kontrole i koja proizilazi konkretno iz nedostupnosti, kvara ili prekida telekomunikacijskih mreža ili iz ograničenja koja nameću telekomunikacioni operateri ili drugi pružaoci usluga;
- netačnosti, delimične ili potpune nedostupnosti ili nepotpunosti tehničkih informacija ili podataka koji potiču od trećih lica;
- uništavanje kompjuterskih podataka tokom prenosa putem interneta ili nakon pristupa ili otpremanja sa hardvera kompjutera koji se koristi za komunikaciju između Učesnika na organizovanom tržištu i SEEPEX-a AD.

Član 3.18. Odgovornost učesnika na organizovanom tržištu

Učesnik na organizovanom tržištu odgovoran je za nedozvoljenu upotrebu usluga koje pruža SEEPEX AD prema Sporazumu u trgovini

Konkretno, Učesnik na organizovanom tržištu odgovoran je u slučaju:

- neusklađenosti sa odredbama Tržišnih pravila SEEPEX-a i njihovim priložima;
- narušavanja imidža ili reputacije SEEPEX-a AD, direktno ili indirektno.

Član 3.19. Odgovornost SEEPEX-a AD

SEEPEX AD podleže obavezi ulaganja maksimalnih napora. Ukoliko se u njegovoj odgovornosti ustanovi slučaj nemara, takav nemar procenjivaće se u svetlu procedura koje se primenjuju kada su u pitanju tehnički ili tržišni incident ili kvar sistema.

SEEPEX ili njegove operativne kompanije jedino prihvataju odgovornost za štetu nastalu upotrebom sistema za trgovinu SEEPEX-a, kao i ukoliko i kada to proizilazi iz krajnje nepažnje ili svesnih postupaka od strane svojih organa ili predstavnika (vicarious agent). Preko i izvan toga, SEEPEX AD je odgovoran samo za dobar rad sistema koji se koristi za trgovinu u skladu sa Tržišnim pravilima SEEPEX-a.

SEEPEX AD ni na koji način neće biti odgovoran za štetne posledice sledećih stavki:

- nemogućnosti ili poteškoća Učesnika na organizovanom tržištu da pristupi sistemu za trgovinu SEEPEX-a zbog pristupa hardveru ili opremi za koju je Učesnik na organizovanom tržištu ili treće lice odgovorno;
- posredne štete, kao što su poslovna šteta, gubitak posla, komercijalni prekidi bilo koje vrste, gubitak zarade usled, između ostalog, nedostatka narudžbi komunikacije ili prerade, pri čemu se podrazumeva da svi pravni procesi preduzeti protiv Učesnika na organizovanom tržištu od trećeg lica predstavljaju posrednu štetu, koja stoga ne daje pravo na naknadu. Strane su izričito saglasne da Učesnik na organizovanom tržištu garantuje SEEPEX-u AD protiv bilo kakvog postupka ili žalbe, i oslobodiće ga odgovornosti za bilo kakvu presudu protiv njega, bez obzira na osnovu i prirodu takve radnje ili pritužbe,
- prigovora na trgovinu koju je izvršio Učesnik na organizovanom tržištu, kada je takav prigovor podnet nakon otkaznog roka,
- u slučaju više sile koja utiče na isporuku; takvi događaji su oni koji se smatraju višom silom po ugovoru o pristupu mreži potpisanim od strane operatera prenosnog sistema ili organizacija / operatera za isporuku na šta se podseća u Tržišnim pravilima SEEPEX-a.

Bez obzira na okolnosti, u slučaju da SEEPEX AD snosi odgovornost, strane se izričito slažu da ukupna nadoknada ne može da pređe sto hiljada evra (100.000 EUR) godišnje sa svim uključenim događajima.

Član 3.20. Nadležnost i rešavanje sporova

Svi sporovi koji proizilaze iz ili u vezi sa trajanjem, tumačenjem, izvršenjem, neizvršenjem ili raskidom ovih Opštih uslova usluga biće predati u nadležnost srpskom arbitražnom sudu kao delu Privredne komore Srbije.

Poglavlje 5 Razno

Član 3.21. Izjave i garancije

Učesnik na organizovanom tržištu potvrđuje da je uzeo u obzir:

- sve propise koji se odnose na njegovo poslovanje;
- ugovorne dokumente;

- sve ostale dokumente koje mu je poslao SEEPEX AD.

Učesnik na organizovanom tržištu prihvata da uzme u obzir i da poštuje svu komunikaciju koju je poslao SEEPEX AD na bilo koji način.

Učesnik na organizovanom tržištu izjavljuje i garantuje da ima sposobnosti potrebne za obavljanje aktivnosti u skladu s Tržišnim pravilima SEEPEX-a. Posebno, Učesnik prihvata promenljivu prirodu ugovora na SEEPEX-u i prihvata rizike koji proizlaze iz njihove upotrebe.

Učesnik na organizovanom tržištu prihvata da dostavi SEEPEX-u AD bilo koji dokument koji bi mogao da pomogne SEEPEX-u AD da identifikuje kršenje Tržišnih pravila SEEPEX-a.

Član 3.22. Poverljivost

Svaka strana pristaje da poštuje opšte principe povlaštene komunikacije u skladu sa važećim zakonima i propisima. Posebno, svaka strana prisaje da poštuje poslovne tajne i da se suzdrži od otkrivanja trećim licima, bilo besplatno ili za naknadu u bilo kom obliku, informacije koje dobije od druge strane ili koje dobije tokom izvršavanja ovog sporazuma, u vezi sa, ali ne ograničavajući se na poslovanje strane,

komercijalnu politiku, industrijsku strategiju, organizacione ili planove upravljanja, računarske aplikacije ili bilo koji medij označen rečju „poverljivo“ i uopšte, bilo koju informaciju ili dokument finansijske, ekonomske, tehničke, IT, komercijalne ili društvene prirode, bez prethodnog pisanog odobrenja druge strane, označavajući korisnike tih informacija i smisao istog.

Dalje, obe strane obavezuju se da neće otkriti trećim licima koncepte, ideje, znanja i tehnike koje je bilo koja strana otkrila tokom izvršenja ovog ugovora.

Ipak, svaka strana ima pravo da prenese:

- pružaocima usluga ili podizvođačima po sopstvenom izboru: informacije primljene od druge strane koje su neophodne za izvršenje svojih usluga, a u skladu sa odredbama klauzule „pružaoca usluga i podizvođača,“
- nadležnim telima: informacije koje takva tela mogu da traže prema važećim zakonima ili drugim propisima ili prema Tržišnim pravilima SEEPEX-a

Odredbe ovog člana ostaju na snazi, uključujući i nakon prestanka Ugovora o trgovini, u periodu od pet godina.

Naslov 4 CENOVNIK

ODELJAK 1 NAKNADE

Član 4.1. Naknade i drugi troškovi

Učesnik na organizovanom tržištu će biti odgovoran za plaćanje fiksnih i varijabilnih naknada i troškova SEEPEX-u. Metode računanja i prikupljanja pomenutih naknada i troškova su navedene u Cenovniku, koji je deo Operativnih Pravila.

Cene su iskazane u evrima. Cene može revidirati SEEPEX AD koji će obavestiti Učesnike na organizovanom tržištu o novom rasporedu troškova, ažuriranjem Cenovnika. Ova obaveštenja će biti izdata u skladu sa pravilima o Izmenama tržišnih pravila Organizovanog tržišta (član 1.14 i 1.15 Pravila Organizovanog tržišta).

Član 4.2. SEEPEX naknada za učlanjenje

Naknada za učlanjenje	15 000 €

Član 4.3. SEEPEX godišnja naknada

Jedna dan-unapred aukcija	10 000 €

Član 4.4. SEEPEX naknada za transakcije

DAN-UNAPRED AUKCIJA *	0,095 €/MWh

*Količina se posmatrakao bruto pozicija.

Član 4.5. SEEPEX godišnja tehnička naknada

SEEPEX tržišni sistem (ETS)	8 000 €
Dodatni korisnik ETS (uklj. korisnika samo sa pravom za čitanje)	3 000 €
Dodatni portfolio ETS	2 000 €

Standardan pristup sistemu za trgovinu SEEPEX-a podrazumeva dva korisnika i dva portfolija.

ODELJAK 2   FAKTURISANJE

Član 4.6.   Plaćanje naknada

Naknade za učlanjenje se plaćaju odjednom i dospevaju na naplatu kada SEEPEX AD pošalje Aplikantu pismo kojim se odobrava pristup na SEEPEX tržištu. Fakturišu se na kraju meseca u kom je Učesnika na organizovanom tržištu učlanjen.

Godišnje naknade i godišnje tehničke naknade se plaćaju kvartalno i fakturišu se na početku svakog kalendarskog kvartala. Za delimične kvartale, naknade će se računati na mesečnoj osnovi; naplaćuju se nakon meseca učlanjenja i fakturišu se na početku kvartala nakon meseca učlanjenja. U slučaju raskida, naplaćuje se ceo prethodni mesec a SEEPEX će refundirati Učesniku na organizovanom tržištu iznos preplate naknada u roku od 30 dana nakon raskida.

Naknade za trgovinu (naknade za transakcije) se procenjuju i fakturišu po kalendarskom mesecu.

Nakon roka za plaćanje, SEEPEX AD će naplatiti kamatu za kašnjenje na dospelu iznos na nivou zakonske zatezne kamate u skladu sa zakonom obračunatoj za svaki dan kašnjenja.

Član 4.7. Naknade za otkazivanje Naloga ili unos Naloga od strane SEEPEX AD

Administrativne naknade koje se naplaćuju za unos ili otkazivanje naloga na aukciji od strane SEEPEX-a, a po zahtevu Učesnika na organizovanom tržištu, iznosiće 50 EUR po otkazanom ili unetom Nalogu.

Naknade navedene u ovom članu fakturišu se kvartalno i uključene su u fakture.

Član 4.8. Uslovi plaćanja

Sve naknade se plaćaju u roku od 7 dana od datuma prijema fakture.

Član 4.9. Bankarske provizije

Sve bankarske provizije u procesu plaćanja su pokriveni od strane člana SEEPEX-a (uključujući troškove korespondentske banke ako postoje)

Naslov 5 PRAVILA TEHNIČKOG PRISTUPA

ODELJAK 1 KONFIGURACIJA, PRAVO KORIŠĆENJA I PODRŠKA

Član 5.1. Potrebna konfiguracija opreme Učesnika na organizovanom tržištu za SEEPEX klijent

Preporučena sistemska konfiguracija za klijent računar:

- Računar sa:
  - Intel Dual Core ili ekvivalentnim procesorom,
  - 2048 Mb interne memorije
  - 100 Mb prostora na hard disku.
  - Podržani operativni sistemi: Windows7 Professional, najnoviji servisni paket Windows8, najnoviji servisni paket, MS Excel 2007, 2010, 2013

Imajte na umu da MS Excel Viewer nije podržan.

- Mrežni zahtevi:

SEEPEX klijent trgovac zahteva stabilnu internet konekciju. Preporučena minimalna brzina konekcije je 256Kbit/s ili veća. Celokupan saobraćaj osiguran je TSL enkripcijom.

- Proksi podrška:

SEEPEX klijent trgovac ne podržava povezivanje na berzu preko HTTP CONNECT proksi servera.

Član 5.2. Pokretanje SEEPEX klijenta

SEEPEX klijent je „debeli“ klijent, koji se mora instalirati na računaru svakog korisnika. SEEPEX AD će Učesnicima na organizovanom tržištu obezbediti korisničko ime i lozinku potrebne za pristup programu za dostavljanjeNaloga SEEPEX klijenta.

Učesnik na organizovanom tržištu može da ima pristup SEEPEX klijentu sa nekoliko računara pod uslovom da su zadovoljeni uslovi konfiguracije opreme i mreže.

SEEPEX AD će informisati Učesnika na organizovanom tržištu o dostupnosti ažuriranja za SEEPEX klijenta.

Tehnička dokumentacija za SEEPEX klijenta dostupna je na sledećoj adresi:

<http://www.seepex-spot.rs/en/rules-and-docs>

Član 5.3. Pravo korišćenja korisnika SEEPEX klijenta

Učesnik na organizovanom tržištu će imati pravo korišćenja SEEPEX klijenta i pridržavaće se uslova tog prava.

Sva prava intelektualne svojine vezana za SEEPEX klijent vlasništvo su Soops Investment BV ili njegovih dostavljača i zaštićena su važećim zakonima i međunarodnim sporazumima. SEEPEX i njegovi dostavljači zadržavaju sva prava koja nisu eksplicitno dodeljena Učesnicima na organizovanom tržištu.

SEEPEX klijent je rezervisan za ekskluzivnu upotrebu od strane Učesnika na organizovanom tržištu, isključivo u svrhu trgovine na SEEPEX tržištu dan-unapred prema uslovima Pravila Organizovanog Tržišta. Samo Učesnici na organizovanom tržištu su ovlašćeni da preuzmu i koriste SEEPEX klijenta. SEEPEX klijentu se može pristupiti sa drugih računara klijenta organizovanog tržišta prema uslovima prava korišćenja.

Učesnik na organizovanom tržištu neće modifikovati, rastavljati, dekompileirati ili spajati SEEPEX klijenta ili kopiju istog.

Učesnik na organizovanom tržištu neće izdavati licencu na prava korišćenja niti će dodeljivati ili prenositi ista.

Korisničko pravo ostaje dodeljeno sve dok je SEEPEX ugovor o trgovini na snazi. Korisničko pravo će biti poništeno ako Učesnik na organizovanom tržištu ne poštuje uslove istog.

Član 5.4. Operativna i tehnička dokumentacija

Svrha tehničke dokumentacije je da pruži objašnjenja neophodna za korišćenje SEEPEX klijenta. Podložna je promenama i nema ugovornu vrednost. Preporuke se moraju sprovesti kako bi se osigurala pravilna upotreba sistema za trgovinu.

Član 5.5. Operativna podrška

Radi olakšavanja komunikacije i ispunjavanja zahteva Učesnika na organizovanom tržištu, SEEPEX AD pruža usluge operativne podrške.

Tokom redovnog radnog vremena, koje je definisano u aneksu, ova podrška se može dobiti putem telefona na broj naveden u Aneksu.

ODELJAK 2 KOMUNIKACIJA

Član 5.6. Normalne procedure

	SEGMENT TRŽIŠTA DAN UNAPRED	
	Srpska aukcija dan unapred	
	Prenos naloga	Prenos rezultata
Raspored	Šta dođe prvo, 45 dana pre isporuke, 24 sata dnevno, do 10:15 na dan pre dana isporuke	Odmah po završetku aukcije.
Pošiljalac	Učesnici na organizovanom tržištu	SEEPEX AD
Primalac	SEEPEX AD	Učesnici na organizovanom tržištu
Poslate informacije	Cena	Tržišne cene
	Količine	Obimi
	Tip Naloga	Individualni realizovani obimi po portfoliju
Primarni sistem u upotrebi	Sistem za trgovinu na SEEPEX-u	Sistem za trgovinu na SEEPEX-u
Sekundarni sistem u upotrebi	e-mail	e-mail
Rezervna procedura	Automatski sistem za trgovanje u nečije ime (videti proceduru dostupni na SEEPEX internet stranici: http://www.seepeex-spot.rs/en/rules-and-docs)	

Član 5.7. Rezervne procedure

- Po nastanku tehničkih problema:
  - Učesnik/ci na organizovanom tržištu će odmah obavestiti SEEPEX AD o problemima pri pristupanju, slanju ili primanju podataka iz sistema za trgovinu; Samo u ovom slučaju, Učesniku na organizovanom tržištu je dozvoljeno da pošalje svoje Naloge e-mail-om u skladu sa tabelom iz člana 5.6.
  - S druge strane, SEEPEX AD će obavestiti svoje Učesnike na organizovanom tržištu o svim opštim kvarovima na Sistemima. U ovom slučaju, SEEPEX AD zadržava pravo da ograniči podnošenje određenih tipova Naloga. SEEPEX AD će izdati saopštenje o ovim specifičnim ograničenjima, ukoliko ih ima.

- Ako aukcijski sistem nije dostupan:
  - Ako odluči da održi aukciju, SEEPEX AD će pokrenuti rezervnu proceduru za Trgovanje u nečije ime¹. Nalozi podneseni ovom procedurom biće obavezujući za Učesnike na organizovanom tržištu.
  - SEEPEX će učiniti sve napore da unese Naloge u sistem za trgovinu, uzimajući u obzir obavezu da se održi fer i uredno tržište i da se sprovedu ugovori o spajanju tržišta.
  - Bez obzira na odredbe člana 3.19 Operativnih pravila SEEPEX-a, SEEPEX AD neće biti odgovoran za greške u tim slučajevima, osim ako su namerne ili rezultat grube nepažnje.

- U slučaju nemogućnosti održavanja aukcije:
  - Nalozi se neće izvršavati;
  - Cene prethodnog dana ili bilo koje druge fer i reprezentativne cene biće objavljene umesto rezultata aukcije.

- SEEPEX e-mail-om obaveštava Učesnike na organizovanom tržištu o jednoj od sledećih odluka:
  - Odlaganju aukcije uz novi raspored o podnošenju naloga, više prilagođenom novom terminu objavljivanja, ili
  - Otkazivanje aukcije za taj dan.

---

¹ Procedura i šablon o trgovanju u nečije ime dostupni su na SEEPEX internet stranici na sledećoj adresi: <http://www.seepex-spot.rs/en/rules-and-docs>

ANEKS – OBAVEŠTENJE O PODEŠAVANJU PARAMETARA

ODELJAK 1 UOBIČAJENO RADNO VREME

1. Uobičajeno radno vreme

- Ovaj period je od:
  - 8:30-18:00, radnim danima
  - 8:30-13:30, vikendom i praznicima
- Podrška je obezbeđena tokom uobičajenog radnog vremena:
- *Tokom uobičajenog vremena otvaranja koristiti sledeće kontakte:*
  - Telefon:
  - e-mail adresa:

ODELJAK 2 RADNIJEZICI

Radni jezik SEEPEX-a je engleski.